

Estratègies de publicitat

Resoleu els exercicis **1** i **2**, i escolliu una de les dues opcions (A o B) de l'exercici **3**.

Exercici 1 [3 punts]

Observeu detingudament les imatges següents, que corresponen a la presentació publicitària de diferents models de rellotges Swatch de la col·lecció Skin collection fall/winter 2000, tal com es mostra en el seu catàleg (format de pàgina: 97 x 270 mm).

Imatge 1. Model *Fringante*.

Imatge 2. Model *Blue jelly ski*.

Imatge 3. Model *Impudique*.

Analitzeu les analogies estètiques que s'estableixen entre les imatges publicitàries i el producte anunciat.

Escriviu un seguit de *connotacions** que es poden desprendre, segons el vostre criteri, del conjunt d'imatges publicitàries, i que poden fer referència a aspectes que transcendeixen l'àmbit plàstic, però que constitueixen aspectes importants en la percepció del producte i en els possibles valors que hi estan associats.

Manifesteu una opinió personal i crítica sobre aquest fragment publicitari.

**connotar* (verb transitiu): suggerir, indicar, significar.

Per respondre podeu interrelacionar alguns dels aspectes que comenta Joan Costa en el seu article «Les variables expressives del color en el disseny gràfic» (annex 1).

Exercici 2 [1 punt]

Feu, segons el vostre punt de vista, una llista que contingui entre tres i cinc avantatges i entre tres i cinc inconvenients que es desprenen del producte analitzat en el punt anterior, des de la seva funció fins a la seva estètica. Definiu un possible perfil d'usuari potencial d'aquest producte i argumenteu convincentment la vostra resposta. (El preu de venda del producte és d'unes onze mil pessetes.)



lingante



blue jelly skin



ampudique



1

2

3

Exercici 3 [6 punts] (Escolliu una opció i feu les activitats de què consta.)

OPCIÓ A

Packaging*

* *Packaging*: mot anglès que fa referència a la part del màrqueting que s'encarrega del disseny d'envasos i embalatges (contenidors).

3.1. Redissenyeu, fent un esbós tridimensional, la bossa específica per transportar el rellotge de la marca Swatch corresponent a la col·lecció Skin, estudiada en els exercicis 1 i 2.

Per fer-ho, tingueu present:

- La bossa genèrica que s'utilitza per empaquetar el producte en la seva comercialització (locals de venda exclusius). Vegeu la imatge 4 (bossa desplegada i acotada).
- El catàleg Skin collection fall/winter 2000 mostra 26 models diferents. Vegeu-ne alguns en el recull de la imatge 5 (material gràfic per ser usat si es vol).

Tingueu en compte:

- La possibilitat d'oferir una doble funció: bossa-estoig.
- La característica d'embalar un producte fràgil.
- El reclam gràfic publicitari que comporta la bossa.

Podeu utilitzar tot el material gràfic entregat amb la prova. Podeu presentar la bossa plegada o desplegada.

3.2. Argumenteu breument i per escrit les vostres decisions i defenseu el disseny definitiu.



swatch®



Swatch Stores
PG4 C.C. Maremagnum
Paseo de Gracia, 4
08007 BARCELONA
Tel. 93 412 68 75

PG4 C.C. Maremagnum
Paseo de Gracia, 4
08039 BARCELONA
Tel. 93 225 80 64



OPCIÓ B

El color en l'arquitectura

Observeu la imatge 6, que mostra part de l'obra arquitectònica de Luis Barragán (Guadalajara, 1902 – Mèxic, 1988).

Pareu atenció a les paraules citades a continuació, en què el mateix Luis Barragán reflexiona sobre la seva obra:

De la majoria de les publicacions d'arquitectura i de la premsa diària han desaparegut les paraules bellesa, poesia, encís, màgia, sortilegi. Totes elles molt estimades per mi. Per això penso que en mi es premia qui estima i persegueix aquestes boniques paraules i la realitat que reflecteixen. No pretenc haver-ho aconseguit, però aquest ha estat el principal interès de la meua vida.

BELLESA

És una idea difícil de definir per a mi, però crec que tothom la reconeix quan és present. La humanitat l'ha buscat sempre. Des dels temps més antics ha estat present en els ornaments, la roba i els tatuatges, i s'han embellit no només les llars i els temples, sinó també les eines de treball i els objectes d'ús diari.

No puc imaginar una vida sana i moral en què manqui la bellesa.

SERENITAT

L'home ha buscat sempre protegir-se de l'angoixa i el temor. Ha procurat que els espais que habita promoguin en el seu ànim la serenitat. Amb l'ús d'uns quants elements i una paleta de colors limitada, l'he buscat sempre.

Tenim la necessitat i l'obligació de crear ambients serens. Hem de procurar que aquesta sensació es contagii i es comuniqui.

ARQUITECTURA

Des de la infància he gaudit de l'arquitectura popular; de les parets emblanquinades amb calç; de l'alegria i la màgia de pau dels patis i els horts; dels colors de les cases; dels aqüeductes, abeuradors i graners. En definitiva, de tants espais aconseguits amb tanta bellesa i espontaneïtat al camp i la província. Més tard vaig apreciar i acceptar la influència de l'arquitectura popular dels pobles del nord de l'Àfrica: el Marroc, Tunísia i d'altres.

[...]

De tota aquesta tradició he volgut transferir, renovant-la, la manera tan bella en què es resol el problema de la vida comunitària, per poder donar a l'ésser humà una dosi de «sabor» que li proporcioni el recolliment i la vida interior que manquen a les grans ciutats modernes.

L'arquitectura és acció visual. Hem de saber mirar de manera espontània perquè no ens domini l'anàlisi.

(Paraules pronunciades en la concessió del premi Pritzker, 1980)



Luis Barragan



3.1. Proposeu a través d'un esbós bi o tridimensional, en què el color sigui preferent, un seguit d'intervencions comunicatives que serveixin de reclam publicitari —tanques, cartells, banderoles, lones, revestiments, etc.— que indueixin a visitar una exposició retrospectiva de l'arquitecte Luis Barragán organitzada al Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA).

Per fer-ho, seguiu el pla de treball següent:

- Esbosseu un conjunt de primeres idees per definir la vostra intervenció.
- Trieu-ne aquella que us sembli més adequada per al motiu de l'encàrrec.
- Mostreu-la utilitzant tots aquells recursos gràfics i constructius que tingueu a l'abast per donar el màxim de concreció a la vostra proposta.

Tingueu en compte:

- Els diferents aspectes d'interpretació arquitectònica coincidents i divergents entre l'edifici museístic de l'arquitecte Richard Meier i les aportacions arquitectòniques de Luis Barragán: a) l'ús del color i de la textura; b) la geometria; c) el tractament de la llum; d) la distribució espacial dels elements arquitectònics, murs, obertures, sales...

Podeu utilitzar com a recurs les imatges següents:

Imatges 7 i 8. Vistes del MACBA.

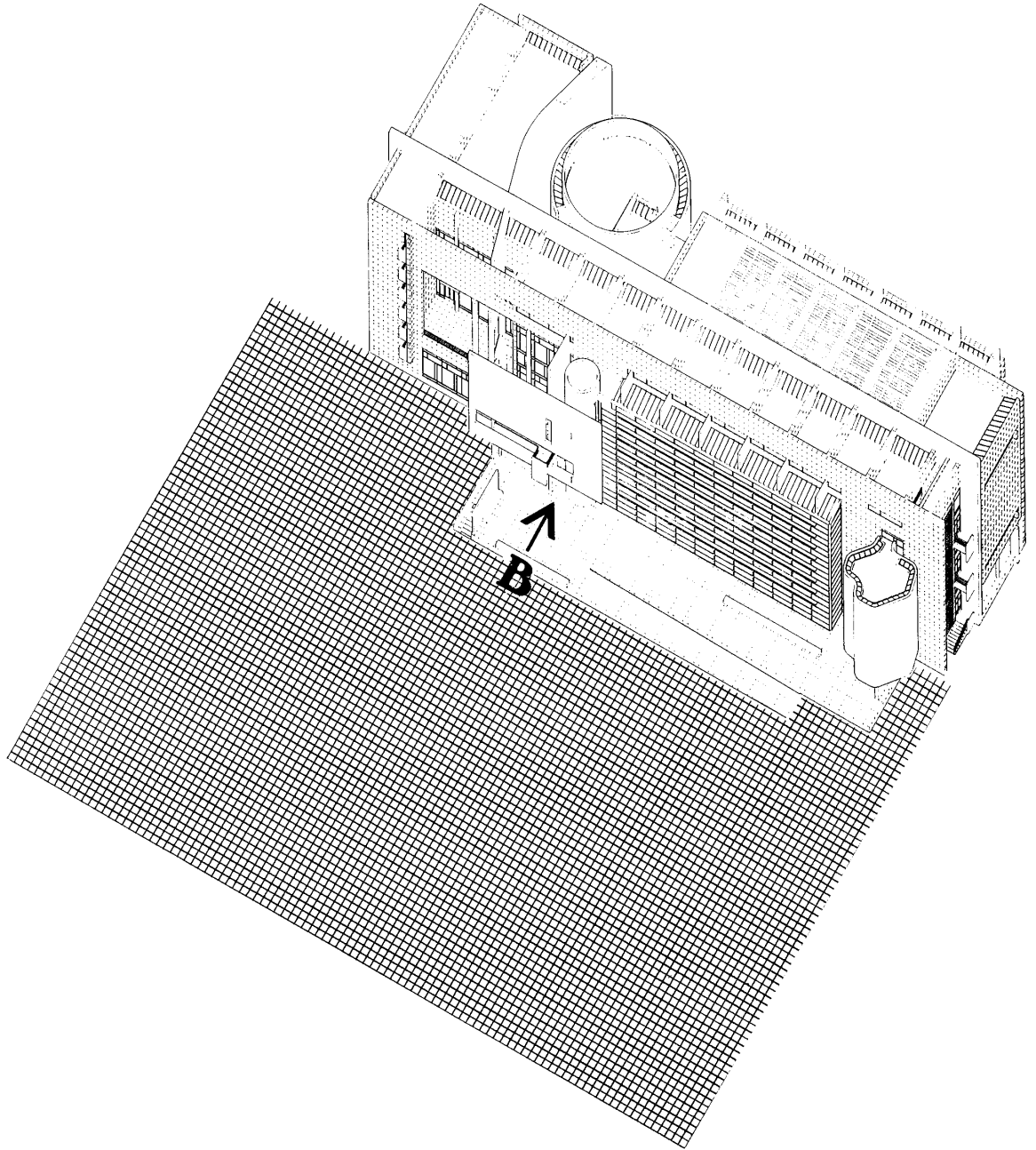
Imatge 9. Plànol 1, perspectiva axonomètrica militar del MACBA i el seu entorn immediat —entrada assenyalada amb la lletra B.

3.2. Justifiqueu breument i per escrit les vostres decisions.

Presentació: presenteu de forma ordenada tots els escrits, dibuixos i esbossos corresponents als tres exercicis que componen la prova, adjunteu-los al vostre quadernet de respostes i adhereu el codi de barres a cada full solt. Recordeu que els esbossos tridimensionals s'hauran de disposar sobre una base transportable, en què haureu d'adherir igualment el vostre codi de barres.







Annex 1: El color senyalètic

Ja hem vist que quan el color s'utilitza en la seva màxima saturació o puresa, sense matisos ni gradacions —el color esquemàtic—, aquest color esdevé superfície. Ja no és al servei de la fidelitat icònica —reproduir les coses «tal com les veiem»—, amb la complicitat d'una finíssima trama tipogràfica, que és pràcticament invisible; ni tampoc és al servei d'una iconicitat exaltada o fantàstica; ni exerceix la sensualització de la imatge fotogràfica —fotorealisme— amb el concurs del detall microscòpic; ni actua en el mateix registre perceptiu de la psicologia i la simbòlica del color.

Ara, la variable senyalètica extreu del color tota la seva potència esquemàtica, tota la seva pregnància, per tal de convertir-se en la base del repertori de signes d'un codi fortament sensitiu. Aquesta variable cromàtica s'aplica exactament per «senyalitzar» no solament l'entorn o els espais d'acció dels individus, sinó també el missatge gràfic, amb l'objectiu de portar l'atenció visual a uns determinats punts-clau que obeeixen a una estratègia precisa del dissenyador. Podem pensar també en una mena de «balisació» de la pàgina impresa o de l'anunci, per on la mirada viatjarà tot fent les escales, les parades i les fixacions que han estat imposades pel grafista en el joc complex i fascinant que s'estableix en aquest «diàleg» entre el fabricant del missatge i el seu destinatari.

El color senyalètic, i aquesta intenció seva de conduir la mirada establint una «puntuació», tan aviat s'aplica a l'espai d'acció dels individus, com als objectes, la indumentària i els complements de la decoració comercial i de la cosmètica pop, que té per objecte senyalitzar determinats punts del rostre que captiven els ulls de qui els contempla, tal com antigament s'esdevenia amb les pigues postisses; un bon nombre d'estudis experimentals al taquitoscopi revela els trajectes de l'ull davant d'un rostre ben intencionadament maquillat.

El color senyalètic és el «color-matèria» en la seva expressió autònoma, tal com el trobem en un pot de pintura, a les tintes d'impremta o a les mostres de colors dels fabricants de plàstics. I també es tracta del «color-senyal», tal com es presenta en el traçat de les línies de les autopistes, en els semàfors o en el pintat de les instal·lacions industrials: tubs, recipients, conductors elèctrics i de gasos, de líquids, etc.

Els colors de base de seguretat per a la indústria són:

Groc: Perill

Roig: Parada absoluta. Material d'incendi

Verd: Via lliure. Punts de socors

El blanc i el negre s'utilitzen per traçar els recorreguts, i el blau per atreure l'atenció; són els colors secundaris de la seguretat.

Joan COSTA, «Les variables expressives del color en el disseny gràfic». *Temes de Disseny*, núm. 3. Servei de Publicacions Elisava. Barcelona, març de 1989.

En el disseny gràfic, el color senyalètic es presenta en la intensitat màxima i el gran contrast. Recollirem aquí les conclusions dels estudis que han portat a terme Lo Duca i Enel.

a) La visibilitat dels colors decreix quan s'associen amb altres colors (contigüitat).

b) L'impacte dels colors es classifica per aquest ordre:

- Negre sobre blanc
- Blanc sobre blau
- Negre sobre groc
- Blanc sobre verd
- Vermell sobre blanc
- Vermell sobre groc
- Verd sobre blanc
- Blau sobre verd
- Blanc sobre vermell
- Blanc sobre negre
- Groc sobre negre
- Verd sobre vermell

c) La visibilitat en funció del temps és la següent:

- Vermell, visible en 226/10.000 de segon
- Verd, visible en 371/10.000 de segon
- Gris, visible en 434/10.000 de segon
- Blau, visible en 598/10.000 de segon
- Groc, visible en 963/10.000 de segon

d) El taronja posseeix una visibilitat excepcional.

Senyalització / Estalvis de taula

Resoleu els exercicis **1** i **2**, i escolliu una de les dues opcions (A o B) de l'exercici **3**.

Exercici 1 [2 punts]

A la imatge que acompanya aquesta prova podem veure un treball que Peret va dissenyar el 1993, un símbol per a la identitat visual de la Fundación Antisida Española, fent servir el millor del seu estil característic per obtenir una imatge de commovedora adequació. Sobre això, es demana:

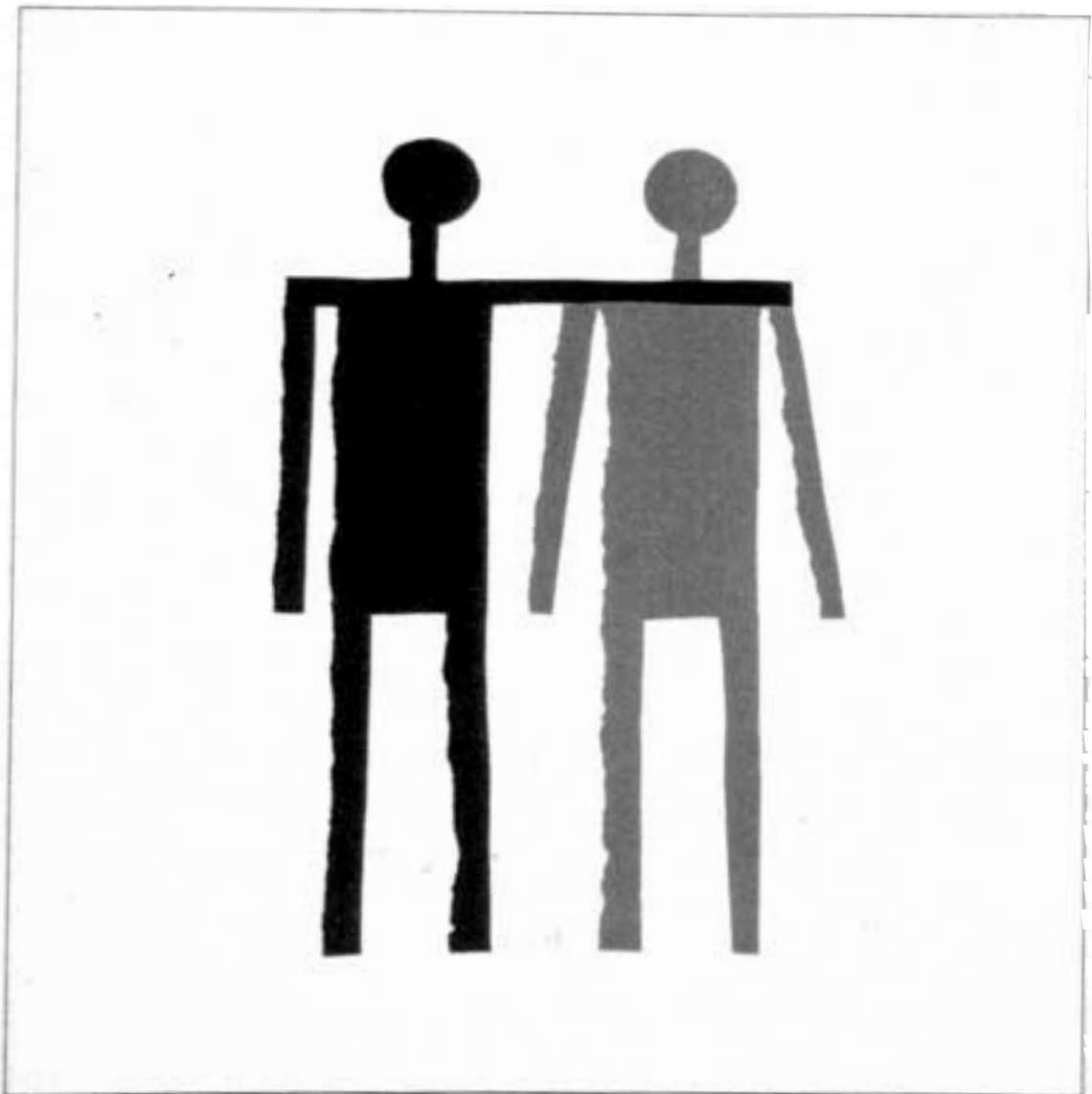
- Analitzeu aquesta imatge (imatge A) i dividiu la resposta en els apartats següents:
 - a) Quins són els dos fets essencials que demostra la imatge?
 - b) Peret fa servir un tipus de figuració molt singular, la qual comporta, per ella mateixa, significats concrets. Quins són aquests significats i com es transmeten?

Exercici 2 [2 punts]

Amb motiu de la Primavera del disseny de 1999, es va exposar a la Fundació Miró de Barcelona l'obra d'André Ricard, reconegut degà del disseny industrial espanyol, dins i fora de les nostres fronteres. A l'exposició s'accedia a través d'una col·lecció heterogènia d'objectes provinents de diverses cultures: porrons tradicionals de vidre, pinces de bambú, pintes africanes i asiàtiques... Això situava l'espectador davant l'interrogant de si aquells objectes eren allà com a mostra de bon disseny, o com a mostra del que no és disseny. Sobre això, es demana:

- Establiu la relació entre artesania i disseny a través dels apartats següents:
 - a) El fet de l'artesania és contraposat al disseny o no? Per què?
 - b) Quin fet és determinant en el cas de l'artesania, i quines conseqüències comporta respecte al disseny?

A



Producte Simbol *Fase*
Empresa Fundación Anti-Sida Española
Disseny Peret

Exercici 3 [6 punts] (Escolliu una opció i feu les activitats de què consta.)

OPCIÓ A

Disseny d'una senyalització

Dissenyeu un senyal equivalent a aquest missatge: «cap a la dreta, escales d'accés al segon pis.» El context en què es troba el senyal el suposarem, a efectes de l'exercici, de vianants, sense gaires complexitats espacials, de visibilitat o d'altres.

a) L'exercici es resoldrà d'acord amb les condicions següents:

— El missatge escrit ha de ser substituït per un missatge gràfic equivalent, d'interpretació unívoca i clara llegibilitat. Es poden fer servir tota mena de signes. Els conceptes *cap a la dreta* i *segon pis* seran transmesos amb claredat.

— Es demana resolució a nivell d'esbós avançat, sense que les imprecisions pròpies de l'esbós malmetin aspectes essencials com la relació forma/fons, la llegibilitat o la percepció unívoca del missatge.

— Les dimensions de l'original acabat seran de 24 x 24 cm, i s'entendrà que aquesta és la dimensió de la paleta metàl·lica, plàstica o d'un altre material que servirà de fons en la senyalització, de manera que la figuració estigui en relació amb aquest fons.

— La realització pot ser en negre sobre negre o bicolor. També s'admet la versió en negatiu, blanc o color clar, sobre fons negre o fosc, amb l'afegit, si es considera pertinent, d'un altre color.

— És recomanable presentar el treball sobre suport de cartó-ploma de 24 x 24 cm, tot i que no és imprescindible. Sobre aquesta superfície, o bé directament sobre un requadre de la mateixa dimensió en làmina DIN A3, hi figurarà el gràfic de la senyalització, però amb el benentès que cap senyal no pot ser considerat independentment de la seva relació amb el fons. A part es presentarà una làmina, també valorable, amb els esbossos previs de mida lliure i solucions alternatives.

— La tècnica de treball es considera lliure, però, tractant-se de colors de presència tan absoluta i amb el temps disponible, són recomanables el *collage*, els retoladors o tots dos.

b) Recordeu que:

Independentment de la prova que es proposa, la llegibilitat i les mides definitives dels senyals sempre s'han de contrastar amb proves de visualització a distàncies adequades al local o espai en què es trobi el senyal, fins i tot implicant-hi certes velocitats en els recorreguts de vianants o rodats. Aquesta comprovació és impossible en el nostre cas, però evidencia la necessitat d'una clara relació forma/fons, d'una directa llegibilitat i sobretot d'una interpretació unívoca del senyal: un senyal, si es pot interpretar de dues maneres, no és un bon senyal. D'altra banda, sempre hi ha opcions més geomètriques o més informals a l'hora d'abordar aquests tipus de treballs, cosa que queda a criteri de l'alumne però sempre subordinada al rigor exigible en aquest camp.

Disseny d'uns estalvis de taula

Dissenyeu uns estalvis de taula; podeu optar entre dos materials: xapa d'alumini o alumini fos.

a) L'exercici es resoldrà a partir de les condicions següents:

— Se suposen uns estalvis de les dimensions més corrents, que oscil·lin entre 20 i 25 cm. La seva funció es limita simplement a aïllar la taula de l'escalfor. Suposarem com a mínim 1 cm de separació entre la superfície dels estalvis i la superfície de la taula. Aquesta separació, i els mateixos estalvis, s'aconseguiran amb els materials emprats; en un cas només es pot utilitzar xapa d'alumini i en l'altre només alumini fos. Queda exclòs qualsevol altre material.

— Des del punt de vista formal, s'espera d'aquests estalvis l'atractiu natural atribuïble a qualsevol objecte destinat a la llar. Diverses operacions permetran actuar no només sobre la forma, sinó també sobre les textures dels acabats. En tot cas, es tracta d'actuar sobre cada material d'acord amb la seva naturalesa i els procediments industrials (elementals) corresponents. La xapa d'alumini la suposarem d'1 mm de gruix, aproximadament.

— Des del punt de vista funcional, s'han de tenir presents aspectes bàsics, com que són objectes destinats a ser agafats i col·locats amb les mans. I que no han de presentar desigualtats a la part superior que poguessin impedir una bona estabilitat dels recipients.

— L'exercici es resoldrà a nivell d'esbós avançat, sense la precisió dels dissenys acabats però amb la suficient amplitud per comunicar que la ideació és correcta i formalment interessant. En la representació hauran de ser dibuixats a mides aproximadament naturals; es destinarà una làmina DIN A3 per a l'esbós acabat i una altra làmina per als esbossos respectius, els quals també s'hauran d'entregar.

— La representació serà lliure en sistema i tècnica; no obstant, s'ha d'expressar amb claredat pel que fa als aspectes de la forma i als gruixos aproximats, així com presentar alguna secció si fos necessària. El color no hi és exclòs, però s'haurà de justificar encara que sigui de manera genèrica la seva implicació i la seva resistència a l'escalfor.

— Annexament a cada representació i en la mateixa làmina s'inclourà una petita memòria relacionada amb els sistemes elementals de realització industrial, tant pel que fa a la forma com als acabats. La memòria portarà com a únic títol el tipus de material emprat: *xapa d'alumini* o bé *alumini fos*.

b) Recordeu que:

Els estalvis de taula són objectes destinats a protegir la superfície de taules, bancs de cuina o estovalles de taules parades. Quan el material és aïllant, pot estar en contacte simultàniament amb la superfície calenta del recipient i amb les estovalles. Quan el material no és aïllant, funciona a l'inrevés, com a evasor de l'escalfor: presenta molta superfície vista, molts forats o les dues coses alhora, però sempre separant la base del recipient de la superfície de la taula, suficient per ventilar i no tant perquè perilli l'equilibri del recipient. Són objectes funcionals que acostumen a presentar una certa figuració, relacionada o no amb motius de cuina o taula, o bé sorgida com a conseqüència geomètrica de la mateixa constitució material dels estalvis (en el cas del suro, el mateix acabat del material ja presenta una vista prou agradable). En qualsevol cas, les tècniques elementals de realització industrial han de ser les adequades a cada material.

Presentació: presenteu, de forma ordenada, tots els escrits i dibuixos corresponents als exercicis que componen la prova; adjunteu-los al vostre quadernet de respostes i adhereu el codi de barres a cada full solt.